

Bekämpning av blågrå rapsvivlar och skidgallmyggor

SAMMANFATTNING

2016 blev insekternas år i oljeväxterna. Ett par av dessa var blygrå rapsvivlar och skidgallmyggor. Två akutförsök lades ut i Skåne. Blygrå rapsvivlar fanns om 2,3 respektive 3,5 stycken per planta i försöken. Skadorna av skidgallmygga uppgick till 10 % angripna skidor.

Två försök i serien L13-860-2016 lades ut akut i Skåne i första halvan av maj; ett i Åhus och ett i Eslöv. Ingående produkter var Mavrik, Biscaya OD 240, Mospilan SG och Fastac 50. Produkten Mospilan SG testades även med och utan tillsats av oljan Renol.

Försökens syfte var också att belysa en eventuell effekt på angreppen av skidgallmyggor, vilka befarades angripa i spåren av de blygrå rapsvivlarna. Så blev också fallet även om de här två försöken inte riktigt speglar de allvarliga skador som kunde observeras av skidgallmyggor i andra fält i området.

Den blygrå rapsvivelns hona borrar ett hål i raps-skidan i vilket hon vanligtvis lägger ett ägg. Varje larv äter sedan 5–6 frö och skadan av rapsvivel är därför primärt ganska begränsad. Den sekundära skadan kan bli betydligt värre. När skidgallmyggan senare uppträder i fältet lägger hon sina ägg i rapsvivelns hål. Skidgallmyggan förmår endast att på egen hand penetrera skidor mindre än 10 mm långa och är därför till stor del beroende av den blygrå rapsviveln.

I de båda försöken utfördes behandlingar i DC 65 respektive en vecka senare, i DC 67, med samtliga produkter utom Fastac som bara kördes i DC 65. I det ena försöket, Åhus, uppträdde vivlar om 3,5 stycken per planta i DC 65 och 0 i DC 67. I det andra försöket, Eslöv, var förekomsten 0,3 vid DC 65 och 2,3 i DC 67.

Skadorna av skidgallmyggor i dessa försök är relativt små jämfört med de skador som förekom i fält i stora delar av Skåne 2016. Vad effekterna på skörden blir av att upprepade gånger behandla med en insekticid är oklart. Klart är dock att riskerna är stora att vid omotiverad användning av insekticid i rapsens blomning orsaka nyttointsekters död, vilket i sin tur kan leda till att man gör problemet större eller skadegörarna utvecklar resistens. Var därför noga med att avräkna förekomster och att följa bekämpningströsklar.

Tabell 1. Åhus L13-860-2016-001. Bekämpning av blygrå rapsvivel i höstraps

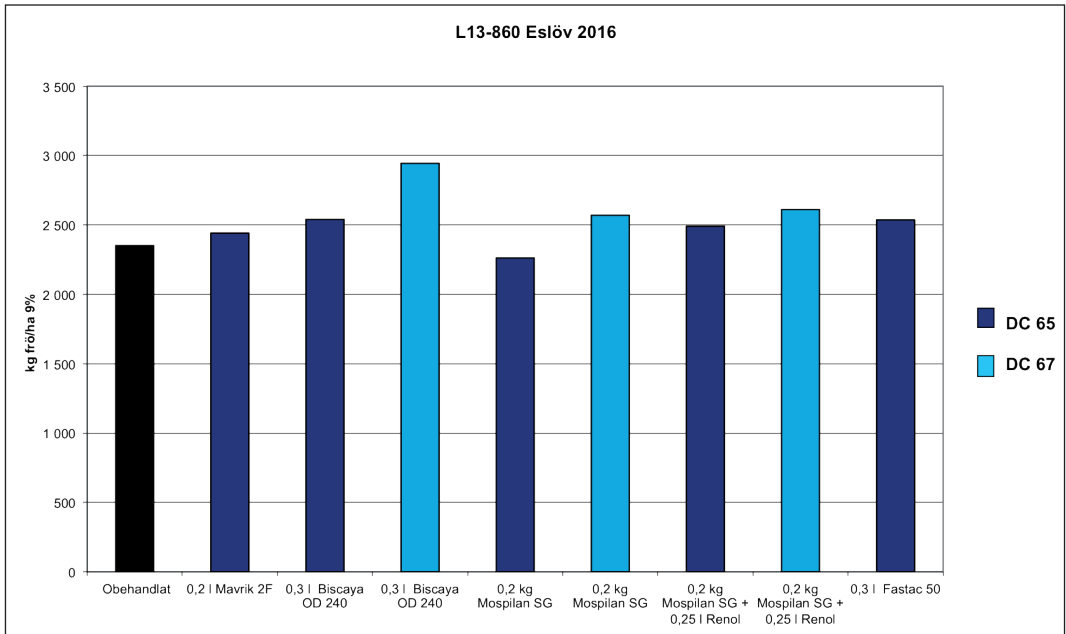
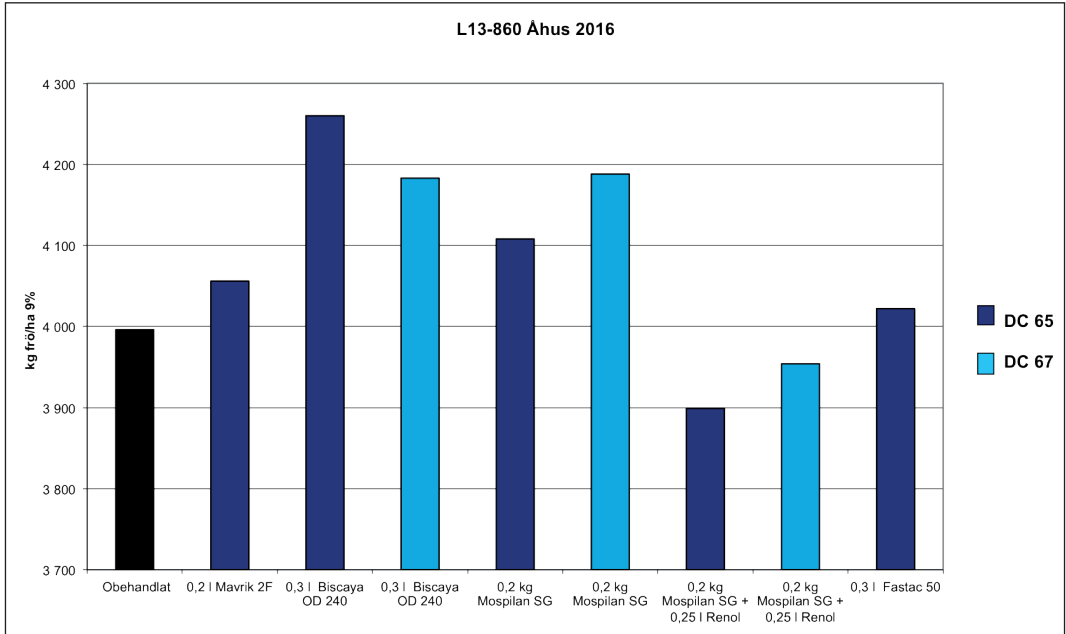
Led		DC		Frö 9% kg/ha	Rel		Olja % av TS	Skörd kg/ha olja	DC 65	DC 67	Skidgallmygga % angripna skidor	
									Blygrå rapsvivel /planta			
1	Obehandlat			3 996	100		49,8	1 805	3,5	0	10,2	a
2	0,2 l Mavrik 2F	65	2016-05-13	4 056	102	60	49,9	1 841		0	6,9	bc
3	0,3 l Biscaya OD 240	65	2016-05-13	4 260	107	264	50,3	1 949		0	2,8	e
4	0,3 l Biscaya OD 240	67	2016-05-19	4 183	105	187	51	1 941		0,5	3,3	de
5	0,2 kg Mospilan SG	65	2016-05-13	4 108	103	112	49,8	1 865		0,2	8,2	ab
6	0,2 kg Mospilan SG	67	2016-05-19	4 188	105	192	49,8	1 895		0,2	4,8	cd
7	0,2 kg Mospilan SG + 0,25 l Renol	65	2016-05-13	3 899	98	-97	50,4	1 797		0,2	8,9	ab
8	0,2 kg Mospilan SG + 0,25 l Renol	67	2016-05-19	3 954	99	-42	50,4	1 807		0,2	5	cd
9	0,3 l Fastac 50	65	2016-05-13 kl 22-03	4 022	101	26	50,1	1 834		0	6,5	bc
	Medel DC	65	2016-05-13	4 069	100						6,7	
	Medel DC	67	2016-05-19	4 108	101						4,4	

Försöket finansierat av ADAMA, Bayer, NA, SJV, SFO, Skåneförsöken.

Tabell 2. Eslöv L13-860-2016-002. Bekämpning av blygrå rapsvivel i höstraps

Led		DC		Frö 9% kg/ha	Rel		Olja % av TS	Skörd kg/ha olja	DC 65	DC 67	Skidgallmygga % angripna skidor	
									Blygrå rapsvivel /planta			
1	Obehandlat			2 351	100		46,9	1 003	0,3	2,3	6,3	a
2	0,2 l Mavrik 2F	65	2016-05-13	2 441	104	90	46,8	1 040		2,6	5	a
3	0,3 l Biscaya OD 240	65	2016-05-13	2 540	108	189	46,2	1 067		1,6	2,5	c
4	0,3 l Biscaya OD 240	67	2016-05-19	2 944	125	593	47,8	1 280		2,4	1,3	d
5	0,2 kg Mospilan SG	65	2016-05-13	2 262	96	-89	46,1	946		1,8	5	a
6	0,2 kg Mospilan SG	67	2016-05-19	2 570	109	219	46,5	1 087		2,2	2,4	c
7	0,2 kg Mospilan SG + 0,25 l Renol	65	2016-05-13	2 490	106	139	46,4	1 049		2,3	4,4	ab
8	0,2 kg Mospilan SG + 0,25 l Renol	67	2016-05-19	2 611	111	260	46,7	1 107		1,7	2,1	cd
9	0,3 l Fastac 50	65	2016-05-13 kl 22-03	2 536	108	185	46	1 058		1,4	3,1	bc
	Medel DC	65	2016-05-13	2 454	100						4,0	
	Medel DC	67	2016-05-19	2 708	110						1,9	

Försöket finansierat av ADAMA, Bayer, NA, SJV, SFO, Skåneförsöken.

Resultat

I Åhusförsöket uppvisar de tidiga behandlingarna i DC 65 något bättre resultat än i DC 67. Situationen är det omvända i Eslöv, där den senare behandlingen uppvisar bättre effekt än tidigt. Troligen är det så att vivlarna uppträtt vid olika tidpunkter i de olika försöken och det visar också på att timing är viktigt. Produkten Biscaya har uppvisat bäst bekämpningseffekt och störst merskörd, 260 respektive 590 kg i de båda försöken. Dock endast vid den tidpunkt då vivlarna uppträtt i störst antal.

Tillsats av olja till Mospilan har i Eslöv höjt merskörden men sänkt den i Åhus.

Tittar man på samtliga behandlingar i varje försök som ett medeltal tenderar den sena behandlingstidpunkten ha gett bättre effekt på skidgallmyggan, vilket kan tyda på en långtidseffekt som sträcker sig in i myggans svärmperiod vilket man kan ha missat vid en behandling en vecka tidigare.

Försöken är förutom av Skåneförsöken finansierade av ADAMA, Bayer, Nordisk Alkali, SJV och SFO.